

اقتصاد سرآمد

چهارشنبه ۷ شهریور ۱۴۰۰ - شماره ۱۱۵۶

اخبار

انجام تست کرونا برای زائران اربعین قطعی است

سختگویی سازمان هواپیمایی کشوری اعلام کرد: زائران اربعین برای سفر هوایی نیازمند انجام تست پی. سی. آر ۷۲ ساعت قبل از پرواز هستند.به گزارش اقتصادسرآمد، محمد حسن دبیشخ» درباره شرایط سفر هوایی به عراق در ایام اربعین افزود: مسافران به مقصد شهرهای عراق در ایام اربعین باید ۷۲ ساعت قبل از پرواز تست پی. سی. آر منفی داشته باشند تا امکان سفر هوایی برای آنها فراهم شود. سختگویی سازمان هواپیمایی کشوری در پاسخ به این سوال که آیا عراق تنها مسافران واکسینه شده را در فرودگاه‌های خود می‌پذیرد، گفت:به همراه داشتن تست پی. سی. آر منفی برای ورود مسافران به عراق قطعی است اما در خصوص اینکه فقط مسافران واکسینه شده می توانند به همراه تست پی. سی. آر به عراق سفر کنند در حال راپزنی هستیم. وی در خصوص وضعیت پروازها و فرودگاه‌های ایران در ایام اربعین برای برجایابی زائران، گفت: برای جایابی ۳۰ هزار زائر اربعین که سهمیه امسال ایران است، ۴۰۰ پرواز به مقصد عتبات عالیات نیاز است که با توجه به پیش بینی کاهش سفرها به دلیل وجود ویروس کرونا پروازهای برنامه‌ای موجود می توانند این تعداد مسافر را جابه‌جا کنند.به گفته سختگویی سازمان هواپیمایی کشوری پروازهای اربعین از ۲۸ شهریور تا ۱۰ مهرماه ۶ فرودگاه امام خمینی (ره)، مشهد، شیراز، اهواز، تبریز و اصفهان انجام می‌شود و در صورت اضافه شدن فرودگاه‌های دیگر برای انجام پروازها، اطلاع رسانی خواهد شد.وی درباره تعیین قیمت ثابت برای بلیت پروازهای اربعین نیز افزود: برای کنترل قیمت بلیت هواپیما در ایام اربعین دو سیاست دنبال می‌شود که به زودی اعلام خواهد شد. هدف اصلی، عدم افزایش قیمت‌ها در ایام سفر به عراق است.دبیشخ با تأکید بر اینکه عراق امسال ویزای فروگاه‌های صادر نمی‌کند از تمام مسافران عراق خواست که قبل از خرید بلیت هواپیما، حتماً از اخذ ویزا مطمئن باشند تا در فرودگاه‌های تخریب و بغداد سرگردان نشوند.به گزارش ایرنا وزارت کشور در خصوص سفرهای پروازهای اربعین اعلام کرده است: بر اساس سیاست دولت عراق به ایران ۳۰ هزار سهمیه بیشتر داده نمی‌شود که همین سهمیه هم موکل به چند شرط از جمله به همراه داشتن برگ پی. سی. آر منفی برای ورود به عراق است.اکنون قیمت بلیت پرواز تهران-تخریب با شرکت‌های هواپیمایی ایرانی در دامنه قیمتی ۳ میلیون تا ۴ میلیون تومان به فروش می‌رسد و سفر با ایرلاین خارجی از ایران به عراق از تک قیمتی ۱۰۵ میلیون تا ۱۷ میلیون و ۵۲۸ هزار تومان است.

سرمایه‌گذاری شرکت عمران شهرهای جدید در امور زیربنایی و روبنایی، مالیات قطعی منظور خواهد شد

معاون وزیر راه و شهرسازی گفت:بارای هیات عمومی دیوان عدالت اداری در ششم شهریورماه، سرمایه‌گذاری شرکت عمران شهرهای جدید در ایجاد فضاهای آموزشی، خدماتی، فرهنگی، مذهبی و نظایر آن به حساب مالیات قطعی شده شرکت منظور خواهد شد.به گزارش اقتصادسرآمد، حبیب‌اله طاهرخانی، معاون وزیر و مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید، اعلام کرد: مطابق تبصره ذیل ماده ۵۹قانون ایجاد شهرهای جدید مصوب ۱۳۸۰ «سرمایه‌گذاری از منابع داخلی شرکت برای ایجاد فضاهای آموزشی، خدماتی، فرهنگی، مذهبی و حساب مالیات‌های قطعی شده شرکت منظور خواهد شد». متأسفانه رئیس کل وقت سازمان امور مالیاتی کشور در برداشتی اشتباه به استناد ماده ۲۷۳ قانون اصلاح مالیات‌های مستقیم، در تاریخ ۱۴ آذرماه ۱۳۹۲ بخشنامه‌ای صادر کرد که متضمن اعلام فسخ تبصره ماده ۵۹ قانون یاد شده است.طاهرخانی ادامه داد: با توجه به آثار منفی جریان پیش گفته و با تلاش بی‌وقفه شرکت در سال ۱۳۹۷، هیأت وزیران به منظور رفع اختلاف بین دستگاه‌های اجرایی، شهرهای جدید با حق دانست و مصوبه ۲۲ اسفند ۱۳۹۷ را دائر بر اجرای امتحان یاد شده صادر کرد. اما مجدداً طبق دادخواستی به دیوان عدالت اداری تقاضای ابطال مصوبه هیأت وزیران مطرح شد و هیأت عمومی دیوان در تاریخ ۴ بهمن ۱۳۹۹ رای به ابطال مصوبه هیأت وزیران داد. در این باره‌عامل شرکت عمران شهرهای جدید، توضیح داد: با توجه به تبعات رای اول هیأت عمومی دیوان عدالت اداری که می‌توانست موجبات اختلال در ساخت فضاهای مورد نیاز و خدمات روبنایی شهرهای جدید به خصوص سایت‌های مسکن مهر را ایجاد کند، مجدداً شرکت عمران شهرهای جدید اقدام به اعتراض به رای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری کرد و با ارائه دفاعیات مستند و مستدل در جلسات رسیدگی بی‌موضوع، نهایتاً هیأت‌عمومی دیوان با قبول قابلیت شرکت، ضمن ابطال رای پیشین خود، نظر و تصمیم صریح خود را به ابقاء تبصره ذیل ماده ۵۹ قانون ایجاد شهرهای جدید و تصویب نامه هیأت وزیران اعلام کرده است.معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: پی‌شک این رای فرصت و ظرفیت مناسبی برای سرعت بخشیدن به عمران و آبادانی شهرهای جدید و جریان سرانه‌های شهری را مهیا خواهد کرد و نقش بسزایی در اجرای برنامه‌های تولید مسکن و شهرسازی در دولت سیزدهم خواهد داشت.

فروش تور زمینی اربعین کلاهدراری است
مقام مسئول سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای گفت: فروش تور زمینی اربعین کلاهدراری است و مردم فریب تبلیغات را نخورند.به گزارش اقتصادسرآمد،رابروش باقرجان با تأکید بر این‌که تاکنون تصمیمی برای ترد زمینی به سمت عتبات عالیات اتخاذ نشده است، اظهار کرد: در ایام اربعین امسال فروش بلیت ناوگان حمل و نقل عمومی به سمت عراق انجام نمی‌شود و مردم مراقب باشند فریب تبلیغات و تورهای زمینی به عتبات عالیات را نخورند.وی با یادآوری این‌که پیش‌تر ثبت‌نام عتبات عالیات از طریق سازمان حج و زیارت انجام می‌شد، ادامه داد: این سامانه در زمان حاضر به سبب ممنوع بودن سفرهای زمینی به سمت عراق، فعالیت ندهد است.مدیرکل دفتر حمل‌ونقل مسافر سازمان راهداری گفت: اربعین امسال تردد زمینی به سمت عراق نخواهیم داشت.

ایران در تولید واگن‌های باری خود کفا شده است

معاون راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران گفت: ایران در تولید واگن‌های باری از سال ۱۳۹۹ با مشارکت بخش خصوصی و شرکت‌های دانش بنیان، نتایجان و متخصصان داخلی، به خودکفایی کامل دست پیدا کرده است.به گزارش اقتصادسرآمد، محمد هادی ضیایی مهر در جریان بازدید از واحدهای عملیاتی ایستگاه بیان کرد: در حوزه واگن باری، شامل ۲ مجموعه چرخ متنبولوک (یک پارچه) و همچنین در سیستم ترمز این چرخ‌ها، پیش از این کشور به خارج وابسته بود اما امروز در تولید این تجهیزات به خودکفایی کامل رسیده‌ایم. وی از تولید لوکوموتیو در داخل خبر داد و گفت: تولید لوکوموتیو از صنعت بسیار پیچیده‌ای برخوردار است و هم اکنون سهم تولید داخلی کشور در این صنعت از ۶۰ درصد به ۸۰ درصد رسیده است. ضیایی مهر افزود: شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران، در راستای تحقق منویات رهبر معظم انقلاب با محوریت رونق و جهش تولید، برنامه‌ریزی جامع و کاربردی را در دستور کار قرار داده است.وی با بیان اینکه راه آهن جمهوری اسلامی ایران بیشتر متعلق به شرکت‌های بخش خصوصی است‌ها در زمینه توسعه و بازسازی ناوگان اقدام اساسی را انجام داده‌اند.

هشدار «اقتصادسرآمد»نسبت به جولان خانه‌های خالی در مسکن مهر و ملی

«مسکن ملی» متقاضی محور نیست

سرمایه‌گذاران ملکی خریداری شُدد که بدون استفاده — خالی از سکنه — در بازار ملک منجمد شده است. این اقدام یعنی «محرومیت مضاعف خانه اولی‌ها» که به شکل «محروم کردن بازار از استفاده مصرفی» با «احتکار آپارتمان» بروز کرده است.

دولت در طول این سال‌ها می‌توانست با یک سیاست کاری، به این احتکار و جولان خانه‌های یک‌سوفته‌بازی و سرمایه‌گذاری‌های پر قدرت ملاکان طی سه سال گذشته در بازار مسکن تهران و خیلی از شهرهای بزرگ و متوسط کشور باعث شد «آتش تورم مسکن» شُددید و شدیدتر شود طوری‌که به صورت بی‌سابقه، در این دوره، و شُدد تند قیمت مسکن در پایتخت برای بیش از سه سال پیاپی کاهش پیدا کرد.در حال حاضر قدرت خرید مردم مسکن به زیر ۵ مترمربع رسیده است که این یعنی «ارزش صفر وام مسکن برای خرید خانه، از طرفی، حجم انبوهی آپارتمان‌ساز و پایتخت و دیگر بخش‌های کشور طی همین سال‌ها به قصد سوگردی در کو‌تاه‌مدت و بلندمدت، از سوی

شناسایی خانه‌های خالی تهیه کند.این در حالی است که «مالیات سالانه بر ملک» به هیچ بانک اطلاعاتی نیاز ندارد و خیلی فوری، مقابله با احتکار مسکن از این طریق، قابل انجام است.

غفلت از بحران املاک بلااستفاده

امیر محمدی، کارشناس اقتصاد مسکن در این باره به خبرنگار روزنامه اقتصادسرآمد، می‌گوید: هر نوع ساخت‌وساز باید متناسب با تقاضا باشد؛ اما در طرح «مسکن ملی» سراغ متقاضی نرفتم. وی اشکال دیگر را غفلت از بحران املاک بلااستفاده عنوان کرد و افزود: هم‌اکنون شاهد جولان خانه‌های خالی هستیم. وضع موجود بازار مسکن که ترکیبی از نبود قدرت خرید و ابرکرد ساختمانی ناشی از جهش سه‌ساله قیمت مسکن است به‌دلیل «اشتباه سیاستگذار در تشخیص مسیر اصلی برای تحقق هدف دسترسی خانه‌اولی‌ها به خانه‌ارزان» شکل گرفته است.

وی افزود: سیاست «ساخت یک میلیون مسکن در سال»، نقطه‌کور دارد. در شرایط انتظارات

تورمی افزایش عرضه مسکن لزوماً باعث تسهیل دسترسی تقاضای مصرفی نمی‌شود، بلکه پناهگاه دارایی‌ها را تقویت می‌کند. سیاست فوری باید مهار اشتباهی خریداران سرمایه‌ای ملک باشد. محمدی معتقد است، توان ساخت برنامه‌ای که برای مسکن‌سازی در نظر گرفته شده است، وجود دارد و این مساله خاصی نیست اما مشکل و ایراد ایسن برنامه، «ندیدن تقاضای واقعی در سیاستگذاری‌های مسکن» است که باعث بروز مشکل در طول اجرای برنامه خواهد شد.

او از دو مساله مهم و کلیدی در بخش مسکن به عنوان موارد نیازمند پیگیری برای حل و فصل نام برد که شامل بحران جولان خانه‌های خالی و نبود قدرت خرید متقاضیان مسکن و ایراد وام‌های مسکن می‌شود. راحل اصلی، پایان وارونگی سیاستی است. باید سیاست اصلی ابتدای کار در بازار عملیاتی شود تا بازار از وارونگی خارج شود. سیاست اصلی، دریافت مالیات از ملاکان است. این کار به انجامد عرضه‌های قبلی پایان می‌دهد و سبب می‌شود آپارتمان‌های احتکار شده وارد بازار شود. وقتی این اتفاق رخ دهد، به دلیل افزایش عرضه، روند رشد قیمت مسکن متوقف می‌شود. در گام بعدی، باید رونق ساخت مسکن با لحاظ قدرت خرید در دستور کار قرار بگیرد. سیاست مخصوص این گام نیز «شناسایی تقاضای هدف و هر شهر و برنامه‌ریزی برای ساخت مسکن به همان تعداد با رعایت توان مالی متقاضیان» است. فرمول فعلی دولت برای مسکن‌سازی از این بابت که «ظرفیت ساخت بدون نیازسنجی» صورت گرفته و همچنین «مدل تأمین مالی ندارد»، محل اشکال است. بهترین مدل برای رونق عرضه البته بعد از حل مساله احتکار ملک— پرداخت وام درمنظوره است. وام ساخت با قابلیت خرید. همچنین مسکن ملی باید از سوی فعالان بازار و به شکل طبیعی صورت بگیرد.

شناسایی خانه‌های خالی تهیه کند.این در حالی است که «مالیات سالانه بر ملک» به هیچ بانک اطلاعاتی نیاز ندارد و خیلی فوری، مقابله با احتکار مسکن از این طریق، قابل انجام است. غفلت از بحران املاک بلااستفاده
امیر محمدی، کارشناس اقتصاد مسکن در این باره به خبرنگار روزنامه اقتصادسرآمد، می‌گوید: هر نوع ساخت‌وساز باید متناسب با تقاضا باشد؛ اما در طرح «مسکن ملی» سراغ متقاضی نرفتم. وی اشکال دیگر را غفلت از بحران املاک بلااستفاده عنوان کرد و افزود: هم‌اکنون شاهد جولان خانه‌های خالی هستیم. وضع موجود بازار مسکن که ترکیبی از نبود قدرت خرید و ابرکرد ساختمانی ناشی از جهش سه‌ساله قیمت مسکن است به‌دلیل «اشتباه سیاستگذار در تشخیص مسیر اصلی برای تحقق هدف دسترسی خانه‌اولی‌ها به خانه‌ارزان» شکل گرفته است. وی افزود: سیاست «ساخت یک میلیون مسکن در سال»، نقطه‌کور دارد. در شرایط انتظارات

برگزیده حمل‌ونقل ۱

معاون وزیر راه و شهرسازی

راه‌اندازی سامانه املاک و اسکان به زودی

معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه سامانه املاک و اسکان پس از رفع ایرادات، ظرف یکی دو روز آینده مجدداً راه‌اندازی می‌شود گفت: در روز

نسخه جدید کارها را آسان کرده‌ایم؛ بدین صورت که اطلاعات سکوتنی خانوارها درج شده و مالکان باید موارد را تایید یا اصلاح کنند.به گزارش اقتصادسرآمد، محمود محمدزاده در اظهار کرد: پس از انجام کارهای فنی که بر روی سامانه املاک و اسکان انجام شده، تیم اجرایی پروژه به ما قول داده طرف یکی دو روز آینده سامانه را قابل دسترسی کند. طبق طرح جهش تولید مسکن چند آیت به سبب اضافه شده که شهروندان می‌توانند از ویژگی‌های جدید در ساختار این سامانه استفاده کنند. وی افزود: درج اطلاعات سکوتنی خانوارها تا پایان مهرماه است. فرایند دلسوزانه همکاری‌های بیشتری را با دولت در جهت تسهیل‌ایز برای تمدید این زمان احساس نمی‌کنیم اما اگر این نیاز را بینیم ممکن است زمان را تمدید کنیم. طرف چند روز آینده پیامک‌هایی برای خانوارهای محترم ارسال و از آنها دعوت می‌شود با مراجعه به سایت، اطلاعات موجود که از تقاضای اطلاعات در سامانه‌های مختلف جمع‌بندی کرده‌ایم را ببینند. اگر نیاز به ویرایش دارد ویرایش می‌کنند و اگر درست بود تایید خواهند کرد.معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه استفاده از سامانه املاک و اسکان آسان‌تر شده است گفت: قبلاً خانوارها باید تک تک اطلاعات را وارد می‌کردند اما هم‌اکنون گزینه‌هایی را ایجاد کردیم که خانوارها می‌توانند موارد را تایید یا اصلاح کنند و زمان کمتری صرف خواهند کرد. قبلاً آیتنها به صورت اظهارنی کنند اما در معماری جدید سامانه، اطلاعات افراد خانوار، املاک و دارایی آنها وجود دارد که سرپرست خانوار باید آنها را تایید یا اصلاح کند. محمودزاده درباره آخرین وضعیت قانون مالیات بر خانه‌های خالی اظهار کرد: پس از شناسایی یک میلیون و ۳۰۰ هزار واحد مسکونی خالی، سازمان امور مالیاتی اعلام کرد اطلاعاتی که ما از طریق کتاب‌تایل سامانه املاک و اسکان ارسال کرده‌ایم یک بار هم از طریق سامانه‌ای که وزارت اطلاعات بین دستگاه‌ها به صورت رسمی برقرار می‌کند ارسال شود.وی تأکید کرد: امیدواریم در اولین فرصت که این سامانه مرتب ایجاد می‌شود تکلیف می‌شود تا ۳۰۰ هزار واحد مسکونی را تایید کنند. مشخص شود تا بتوانیم در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار دهیم. البته تعداد واحدهای خالی از سکنه به‌روز، تغییر می‌کند. بنابراین گزارش، مردادماه ۱۳۹۹، سامانه املاک و اسکان به منظور شناسایی وضعیت واحدهای مسکونی کشور به مرحله اجرا رسید.

معاون بنیاد مسکن

تخصیص به‌موقع منابع به پروژه‌های اقدام ملی

معاون بنیاد مسکن انقلاب اسلامی از تخصیص به موقع منابع و تسهیلات برای ساخت واحدهای مسکن ملی خبر داد.

به گزارش اقتصادسرآمد، جواد حق شناس، معاون امور مسکن شهری بنیاد مسکن انقلاب اسلامی اعلام کرد: با همکاری موثر و سازنده بانک مسکن و مجموعه مدیران این ملی مطابق با برنامه زمانبندی به پروژه‌ها تزریق می‌شود و از این بابت مشکلی در روند اجرای پروژه‌ها وجود ندارد. حق شناس با بیان اینکه تزریق منابع به طرح اقدام ملی مسکن از جانب بانک مسکن به موقع و مطابق با زمانبندی انجام می‌شود گفت: در بسیاری موارد این همکاری فراتر از برنامه‌ریزی‌هاست و مدیران مسکن دلسوزانه همکاری‌های بیشتری را با دولت در جهت اجرای طرح اقدام ملی مسکن نیز دارند.وی با بیان اینکه مطابق با توافق اولیه، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی مسئولیت ساخت ۱۳۸ هزار واحد مسکونی طرح اقدام ملی در شهرهای با جمعیت کمتر از ۱۰۰ هزار نفر و برخی دیگر از شهرها را بر عهده گرفته است، افزود: با وجود این توافق، رقم نهایی واحدها و متقاضیان واجد شرایط در این طرح به تعداد ثبت نام شده‌ها، تعداد افراد واجد شرایط، معرفی به بانک عامل، تعداد حساب‌های افتتاحی از سوی معرفی شدگان واجد شرایط و در نهایت واریز آورده ۴۰ میلیون تومانی بستگی دارد.معاون امور مسکن شهری بنیاد مسکن ادامه داد: تاکنون بر اساس آخرین گزارش‌ها نزدیک به ۵۰ هزار نفر از متقاضیان واجد شرایط برای اقدام ملی مسکن در شهرهایی که ساخت پروژه‌ها در محدوده مسئولیت بنیاد مسکن قرار دارد اقدام به واریز آورده اولیه ۴۰ میلیون تومانی کرده‌اند که برای حدود ۴۰ هزار نفر از این متقاضیان زمین تأمین شده است. تأمین زمین برای حدود ۱۰ تا ۱۱ هزار نفر از متقاضیان فعلی در دست اقدام است.وی گفت: از مجموع ۴۰ هزار واحد مسکنی که فرآیند تأمین زمین برای آنها صورت گرفته است ۱۶ هزار واحد مسکونی از سوی متقاضیان گروهی یا انفرادی در دست احداث قرار گرفته است. حق شناس افزود: همچنین ۱۹ هزار واحد مسکونی نیز مطابق با توافق بنیاد مسکن و انبوه‌سازان با اختصاص زمین به آن‌ها در فرآیند احداث قرار دارد و در مجموع می‌توان اعلام کرد طرح اقدام ملی مسکن در شهرهای با جمعیت کمتر از ۱۰۰ هزار نفر و برخی دیگر شهرها که ساخت مسکن ملی در آن‌ها در محدوده اختیارات بنیاد مسکن قرار دارد، حدود ۷ درصد پیشرفت فیزیکی دارد.

گزارش

دلایل بی‌ربغیتی تجار بین‌المللی به دالان‌های ترانزیتی ایران

۱۴ نهاد به صورت مستقیم در فرآیند ترانزیت کالا از ایران دخالت دارند که هر کدام صاحب کالا و فروروارد را با روندهای جداگانه‌ای مواجه کرده‌اند، این تعدد نهادها و رویه‌ها در نبود مدیریت واحد، تاجران بین‌المللی را بابت استفاده از کریدورهای گذرنده از ایران منصرف می‌کند.

به گزارش اقتصادسرآمدافراسر، در شرایط کاهش درآمدهای ارزی به دلیل تحریم نفت، سایر راه‌های درآمدزایی و تجارت خارجی بیش از پیش در کانون توجه کارشناسان، مسئولان و مردم قرار گرفته است.

مهاجرت از اقتصاد تک محصولی متکسی به نفت نیازمند ورود حرفه‌ای به بازارهای جهانی صادرات کالا و خدمات است، در این راستا لازم است تا همه دستگاه‌ها از عملکرد جزیره‌ای اجتناب کرده و در هر فرآیندی، منافع ملی را در نظر بگیرند.

از جمله امتیازات ایران برای ورود به بازارهای جهانی، صادرات خدمات حمل و نقل در قالب ترانزیت کالا است، طبق برآوردها در صورت اراده کشور جهت برقراری کریدورهای ترانزیتی از خاک ایران می‌توان در قدم اول به درآمدی مابین ۵ تا ۷٫۵ میلیارد دلار در سال رسید.

ترانزیت همچنین منافع سیاسی و دیپلماتیک فراوانی برای کشور به همراه خواهد داشت؛ با وجود آنکه در حال حاضر سالانه حداقل ۲۰۰ میلیون تن کالا به موازات کریدورهای گذرنده از ایران جابه‌جا می‌شود، سهم کشور در سال‌های اخیر فراتر از ۱۲ میلیون تن نرفته است. این نارسایی درحالی است که ایران از موقعیت جغرافیایی بسیار مناسبی برای عبور محموله‌های تجاری برخوردار است.

ریشه خلوت بودن کریدورهای ایران از کالای ترانزیتی را باید ابتدا در داخل جستجو کرد، مهم‌ترین شاخص‌ها در ترانزیت کالا از منظر تجار، «زمان عبور کالا»، «هزینه عبور» و «قابلیت اطمینان» است.

بسیاری از کشورها با در نظر گرفتن این ۳ شاخص، گذر محموله‌های ترانزیتی از خاک خود را تا حد ممکن تسهیل کرده‌اند و آن را با کمترین معطلی عبور می‌دهند؛ دراروپا زمان عبور محموله ترانزیتی از مرز دو کشور کمتر از پنج دقیقه زمان می‌برد؛ بسیاری از دیگر کشورها نیز سیاست‌های خود را در جهت تسریع عبور محموله‌های ترانزیتی معطوف ساخته‌اند.

در ایران اما وضعیت به کل مغفارت است، تجار بیسن المللی برای عبور کالاهای خود از خاک ایران با مجموعه‌ای از بروکراسی‌های پیچیده، معطلی‌های چشمگیر، ارزیابی‌ها و بازرسی‌های پی‌درپی و فضایی وهم‌آلود از مدت زمان عبور کالای خود مواجه هستند.

همچنین، کالاهای عبوری ممکن است به دلایل متعددی مشمول قانون عریض و طویل مبارزه با قاچاق کالا و ارز شوند و علاوه بر جریمه گرفتار ماها معطلی شود.

علی ضیایی، کارشناس اقتصاد حمل و نقل، و این باربه به خبرنگار فارس می‌گوید: در صورتی که کالا بخواد در کریدور شمال-جنوب حرکت کرده و از بنادر جنوبی کشور وارد مسیر ایران شود، زمان حدودی معطلی بار از لحظه تخلیه محموله از کشتی تا تکمیل فرآیندهای گمرکی حداقل یک هفته خواهد بود، در مرزهای زمینی نیز وابسته به شرایط و همچنین نوع کالا، محموله بین یک روز تا یک هفته معطل می‌شود.

وی ادامه داد: فرآیندهای گمرکی علاوه بر سلسله مراحل الکترونیکی ارائه اسناد که توسط یک شرکت حمل و نقلی داخلی انجام شود، شامل حداقل دو مرحله ارزیابی می‌شود، همچنین بخشی از فرآیند ترخیص کالای ترانزیتی باید به صورت حضوری توسط شرکت حمل و نقل متولی انجام پذیرد، در حالی‌که به علاوه بر امکان الکترونیکی‌سازی سایر فرآیندها و همچنین کاهش مراحل بازربینی به یک مرحله، اصولاً محتویات محموله ترانزیتی نباید مشمول طی فرآیندهای واردات و رابینیی قرار گیرد، زیرا کالای ترانزیتی یک محموله عبوری بوده و اساساً برای واردات، صادرات و مصرف در داخل کشور نیست.

این کارشناس اقتصاد حمل و نقل بیان کرد: سیاست کشورهای پیش‌رو در امر ترانزیت صرفاً عبور سریع کالا از کشورشان و نه ارزیابی فیزیکی محتویات داخل آن است، تنها ارزیابی در این کشورها، اسکن کالا به وسیله تجهیزات ایکس-ری در مدت زمان بسیار کوتاه است.

ضیایی ادامه داد: حجم زیادی از این بازرسی‌ها و اعمال پروتکل‌ها که علاوه بر گمرک به پشتیبانی نهادهایی همچون سازمان مبارزه با قاچاق کالا و ارز صورت می‌گیرد، به دلیل شمول قوانین گمرکی کشور به هزاران ردیف داخل است که ورود اظهار نشده آنها به کشور، با انگیزه حمایت از تولید داخل، قاچاق تلقی می‌شود، حال آنکه کشورهای توسعه یافته کالاهایی که در آن مزیت نسبی تولید دارند را مشخص کرده و پروتکل‌های سنگین گمرکی را بر الباقی کالاهای اعمال نمی‌کنند.

وی اظهار داشت: در صورتی که محموله ترانزیتی شامل محصولات کشاورزی باشد، باید فرآیند ارزیابی سازمان حفظ نباتات را نیز پشت سر بگذارد، اغلب کالاهای کشاورزی مشمول پروتکل‌های قرنطینه نباتی این سازمان شده و پیش از عبور از کشور باید مورد ارزیابی مأموران آن قرار گیرد.

این کارشناس اقتصاد حمل و نقل گفت: در بسیاری از مبادی ورودی کشور ارزیابی قرنطینه نباتی حداقل یک روز به فرآیندهای ترخیص ترانزیتی اضافه می‌کند، این ارزیابی هم در مرز ورودی و هم در مرز خروجی انجام می‌شود.

ضیایی بیان کرد: همچنین در صورت عبور محموله‌های مایع، علی الخصوص به مقصد برخی کشورهای همسایه، کالا حتماً باید به آزمایشگاه رفته و با هدف اطمینان از نبود پیش‌ساز مواد مخدر در داخل آن مورد آزمایش قرار گیرد، علاوه بر این موضوع، محموله بنا به نوع کالا، لازم است تا از دیگر سازمان‌ها مانند سازمان انرژی اتمی، وزارت دفاع، سازمان استاندارد و غیره نیز مجوز اخذ کند.

وی تصریح کرد: کامیون‌های ترانزیتی که قصد حمل محموله گذری از ایران دارند با یک روند دست و پا گیر دیگر نیز مواجه هستند؛ همه کامیون‌هایی که قصد ورود یا خروج از ایران دارند، چه ایرانی باشند و چه خارجی، در مبادی ورودی و خروجی مرزی مورد ارزیابی وزارت نفت قرار می‌گیرند، این کارشناس اقتصاد حمل و نقل اظهار داشت: به دلیل اختلاف قیمت زیاد سوخت در ایران و سایر کشورهای همسایه، وزارت نفت با انگیزه عدم قاچاق سوخت توسط کامیون‌ها به خارج کشور، سوخت درون باک کامیون‌ها را هنگام ورود و خروج اندازه می‌گیرد و در صورت ظن قاچاق مشمول جریمه می‌کند.

ضیایی افزود: این فرآیند بازربینی خود موجب اتسلاف وقت قابل توجه در عبور محموله‌های ترانزیتی و در برخی شرایط تشکیل صفوف چند کیلومتری از کامیون‌ها در مبادی مرزی می‌شود.

وی اظهار کرد: همچنین سازمان‌هایی مانند اداره گمرک‌های قاچاق خود را به صورت جداگانه پیاده‌سازی می‌کنند.

این کارشناس اقتصاد حمل و نقل اضافه کرد: علاوه بسر موارد مذکور، بسیاری از محموله‌های در حال عبور از کشور در بین مسیر توسط نیروی نظامی متوقف و بازربینی می‌شود که این فرآیند تا رسیدن مأمور گمرک می‌تواند مدت زمان زیادی محموله را معطل کند. ضیایی بیان داشت: فرآیندهای آزاد شده خلاصه‌ای بود از رویه‌ای که یک محموله ترانزیتی باید برای عبور از ایران طی کند، اگر بخواهیم رویه‌های مذکور را به طور مبسوط شرح دهیم، بسیاری از مراحل دیگر به این رویه ها اضافه می‌شود.

وی گفت: این روند موجب شده تا رویه ترخیص کالای ترانزیتی در مبادی ورودی و خروجی کشور به جای چند دقیقه چندین روز به طول بیانجامد و مزیت کریدورهای ترانزیتی ایران روز به روز کم‌رنگ شود.

این کارشناس اقتصاد حمل و نقل بیان داشت: در کل حدود ۱۴ نهاد مختلف به صورت مستقیم در فرآیند ترانزیت کالا از ایران دخالت دارند، نهادهایی که هر کدام، صاحب کالا و فروروارد را با روندهای جداگانه‌ای مواجه کرده و عملکرد بسیاری از آنها نیز موازی یکدیگر است، این تعدد نهادها و رویه‌ها در خلاه یک مدیریت واحد، تاجران بین‌المللی را از استفاده از کریدورهای گذرنده از ایران منصرف می‌سازد.